

stojé sicer v postavi, pa so vendar-le s koristjo okraja v zvezi. Čem več in čem boljih reči se poprime kje kateri zastop, tem lepše bode njegovo ime in tem bolje dokaže tak zastop, da ni samo peto kolo v vsakdenji vožnji liberalizma.

Le-to pa prevaguje doslej skorej po vseh deželah, kjer so ustvarili okrajne zastope. To pa ni, reci kdo, kar mu drago, vredno hvale.

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Dajje.)

O rdečem križu. — Tiste člane veteranskih društev, ki so se oglasili h kolonam rdečega križa za prenašanje in postrežbo ranjenih vojakov, objavil je ta zavod že meseca januarija brambovskemu ministru in se bo ondi določilo gledé črnovojniške dolžnosti teh veteranov.

Kako bo črna vojska osnovana? — Izvzemši tiste črnovojnike, ki se bodo določili za pomožno nameščevanje stalne vojske in brambovcev, razdelili se bodo vsi ostali črnovojniki v samostalne vojne oddelke — črnovojniške batalijone. Le-ti se bodo sestavljali načelno le iz mož, ki so iz enega in tistega okraja. Batalijoni se bodo ločili v izgrede in v teritorialne batalijone. Izgredni batalijoni so namenjeni za garnizijsko, etapno in zasedovalno službo. Zbirali se bodo v svojih brambovskih okrajih, od katerih dobé tudi ime in številko z dodatnim drobcem, ko bi se v enem brambovskem nabornem okraju več izgrede batalijonov sestavljalo. Če bi Maribor več, recimo tri vojniške izgrede batalijone sestavil, dobili bodo ime: črnovojniški izgrede batalijon št. 20/1, 20/2, 20/3 itd. Brambovski batalijon mariborski ima številko 20. Prav to številko dobili bodo vsi črnovojniški batalijoni in če jih bo več, kakor smo že rekli, pod to še posebno vzporedno številko.

Kako močan bo črnovojniški batalijon? — Črnovojniški izgrede batalijon imel bo 4 kompanije in pa nadomestilno kompanijo; mož bo imel pa 2403. Od teh namenjeni ste le dve petini, t. j. 947 mož za vojno službo, vsi ostali bodo za nadomeščevanje in rezervo in se bodo klicali, kedar bo treba. Nadomestilna kompanija ostane pa vedno v nabornem okraju.

Moč črnovojniškega teritorialnega batalijona je pa jako različna ter se ravna po množini prebivalcev in po imenitnosti dotičnega črnovojniškega okraja. Kompanij imel bo 3 do 6 in te si ne bodo enake. Nekatere bodo imele po tri, druge po štiri čete, zopet druge v gosto obljudjenih krajih pa tudi po pet in šest čet.

Kaj pa je črnovojniški kader? — Za vsak izgrede in teritorialni batalijon do-

ločil se bo že v mirnem času kader, ki bo samostalni vojaški oddelek ter c. kr. brambovskemu okrajnemu zapovedniku podrejen. V ta kader odbrali se bodo vsi tisti moží, ki so bili svoje dni vojaški prav dobro izvežbani in imajo že vojaški odpustni list v rokah ter so se stalno v obližji črnovojniške okrajne postaje naselili. V mirnem času obstal bo ta kader samo na papirju. V vojski se bo pa on prvi sklical pod orožje.

Kaj bo črna vojska še delala? — Črnovojniki, ki ne pojde na vojsko k stalni armadi, k brambovcem ali s kakim izgrede batalijonom, porabili so bo za pomožna dela, kakoršnjih je vaje. Tisti, ki znajo pisati, se bodo porabili v prvi vrsti za pisarje in kanceliste pri raznih vojaških pisarnah. Krojači bodo šivali, čevljarji bodo izdelovali čevlje, sedlarji in jermenarji pripravljali in oskrbovali bodo potrebno jermenje in sedla, kovači bodo kovali itd. Kmečki delavci in drugi dninarji, ki ne znajo nobenega rokodelstva, porabili se bodo pri kopanju zakopov, šanc itd. Dalje se bodo v črni vojski tudi konduktèrji ali sprevodniki potrebovali. Kdo da bo opravljal konduktèrsko službo, to določi politična oblast vzajemno z dotično županijo. Za to službo se bodo le jemali ljudje, ki so v dotičnem okraju stalno naseljeni, in imajo v občini kaj veljave, ter so trdnega zdravja in močni, da bodo lahko opravljali težavno službo. Tak konduktèr bo moral znati brati, pisati, računati, jahati in voziti.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sadjereje zlata pravila.

Pri sadnem drevju pride že veliko na to, kje ga posadimo. Na višjih krajih kaže saditi izlasti črešnje, na nižjih pa slive; na severnih in vzhodnih bregih storé jabelka, na južnih in zahodnih pa hruške.

Sušo zdrži izmed sadnih dreves še nekako najbolje črešnja, mokroto pa sliva. Za sadnik je najboljša mokra, žolta prst, a v njej še ni smelo že poprej rasti sadno drevje. Kjer se zbera voda, tam ni za sadnik mesta.

Ako čemo sadno drevje saditi, storimo najbolje, če izkopamo že jeseni jame. V jame pa moramo djati gnoja ali kar je enako vredno, da leži celo zimo v njih. Spomladi so že potlej take jame prav za to, da posadimo va-nje mlado sadno drevje.

Mlado drevo, katero čemo vsaditi, moramo vzeti iz kake drevesnice, ki ima ime, da ima dobra drevesa, nikakor pa ne smemo dreves kupovati, kjer bodi, sicer pa bi se lahko opekli.

Sadno drevje, čegar seme je mehko (jabelka, hruške), treba je najmanj deset metrov

Dopisi.

vsak sebi saditi; dokler pa je to drevje mlado, smemo še po sredi saditi črešnje, breskve ali tudi slive, kajti te rastejo hitreje, kakor uno drevje ter so tudi blizu že pri kraju, kedar jabelka in hruške dorastejo.

Predno se tako drevo vsadi, treba je koreninje prirezati in rane potlej zamazati, malo koreninje pa naj ostane.

Prvo, kedar sadimo drevje, mora se kolje vtrditi v zemljo. Ko bi pa to še le potlej storili, ko se je drevo že vsadilo, lahko bi koreninje oškodovali, to pa bi potlej gotovo bilo na kvar drevesu. Jamo, v katero usadimo drevesce, moramo do treh četrtov napolniti z mehko prstjo in potem denemo drevo vanjo ter mu pokrijemo koreninje z dobro prstjo. Gnoja pa ne smemo dati niti pod, niti nad koreninje.

Kjer je zemlja jako vlažna, tam je dobro, ako vsadimo mlado drevo na malem hribcu. Drevesec, ki jih dobomo, iz kake drevesnice, ne smemo tako globoko deti v zemljo, kakor so bila. Tudi ni prav jih trdo h kolu že koj s kraja privezati, kajti zemlja se vseda po časi, ter potegne tudi drevesca za seboj. Istotako ne sme kol stati preblizu drevesca, da ga veter ne maje ter tako drevesca ne ogloje.

Ker so spomladi vetrovi hladni, po zimi pa zajci gladni, zato je prav, da omotaš svoja drevesca s slamo in jih s trnjem zavaruješ zoper zajčji zob.

Jabelk, sliv in črešenj ne smeš, kedar jih sadiš, prirezati, še le drugo leto moraš jim slabe veje odrezati. Prva leta je treba vsako leto slabe veje ali take, ki segajo v druge, odrezati jeseni. Suhe veje moraš pa vsako leto odrezavati. Ako se prikaže kaka bolezen na drevescu, brzo jo odpravi s tem, da obrežeš rano ter jo namaži z voskom.

Mah in suha skorja se ostrže vsako spomlad. Drevesca je vsako spomlad pognojiti, po letu pa jih z gnojnico zalivati, toda ne tik debel in tudi ne na golo koreninje. Za to se izvrtajo okoli dreves luknje in vanje se vlije gnojnica.

Drevesa, ki so že stara, pomladimo, ako jim odrežemo ali odžagamo veje. Ako pa vse eno kako drevo pogine, ne smemo drugega enakega drevesa deti v isto jamo. Našlo bi premalo snovi, katerih mu je treba, kajti izsesalo jih je bilo staro drevo.

Sejmovi. Dne 23. aprila v Ilniku, pri sv. Juriju na Pesnici, na Ptuj, v Slivnici pri Mariboru. Dne 24. aprila v Kleku pri Radgonj. Dne 25. aprila v Dolu, pri sv. Juriju na Štavnici, pri sv. Juriju v Taboru, pri sv. Juriju na juž. žel., v Gotovljah, v Kostivnici, v Mozirju, v Vuzenici, v Kozjem in Šmarju pri Jelšah. Dne 26. aprila v Kozjem in v Orešju.

Iz Trnoveljske okolice. (Naše volitve.)

Ni druge pomoči, kakor sestri moram ter vam, g. urednik, par besedi izreči o naših zadnjih volitvah. Da je ostala stranka g. Fr. Okorna v Škoflji vasi na vrhu, to ste izvedeli in niste se čudili, da je tako prišlo. Kako tudi? Zanj je vse delalo, kar leze in gre od Celja noter do najzadnje kočice, ki se drži Škoflje vasi. Naš „kračman“, potem pa „grilček“ in še nekaj drugih se je tako dolgo plazilo okoli Lubečne, Boveč, Bezovice, Želč itd., dokler se niso tamošnji volilci zavezali, da bodo svoj glas dali tistim, ki jim jih bode župan napovedal. Po vseh teh krajih pa je še vendar le ostalo nekaj mož trdnih, v Trnovljah pa vsi; da-si je v tej vasi 104 hišnih števil, stali so vsi trdni, kakor skala za naše, neodvisne može. Samo eden, iz Bukove žlake, je zlezal, kakor mravlja, pod krilo g. Okorna. To ni bilo lepo od njega, tem bolj pa gre hvala Trnovljanom in drugim volilcem, ki niso marali celjskih „smrdljivk“. Letih se je une dni precej izpustilo izpod nosa, škoda, da se je z njimi marsikomu tudi pošteno ime Slovenca izkadilo.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Volitve pa dr. Krenn in kompanija.) Pri nas je dobil dr. Gelingsheim 22 glasov. Dobil bi jih bil še kakih pet več, da se niso nekateri odtegnili volitvi in tako pomogli dr. Foreggerju do zmage. Foreggerja volili so: advokat Krenn, sodnijska adjunkta dr. Wagner in Doksat, kontrolor Pichler in davkarski uradnik Neschmach. Pichler in Neschmach sta rojena Slovenca pa narodna odpadnika, v lice prijazna, za hrbotom sovražna. Dr. Wagner je Nmec, torej že po svoji natori nam nasproten. G. Doksata pa smo imeli za Slovenca, ker je doma iz Postojine, pa varali smo se. Nekakšna „glava“ tukajšnjih Nemcev, (katerih pa ni nikjer v Šmariji), bi rad bil dr. France Krenn, advokat. Kdo pa je Krenn? No pred par leti je prišel v Šmarije ta veliki Nmec potreben tistega, česar še ni imel, zdaj pa se redi in debeli od slovenskih žuljev in slovenske krvi in takisto slovenskega kruha vsak dan sit, hodi zdaj po trgu gori in doli, kakor kakšen turški paša in gleda z zaničevanjem in prezirom na nas, ki ga pasemo in krmimo ter mu basamo žepe. Pravijo, da je po Slovenskem še veliko takih Krennov, ki so se slovenskega kruha preobjedli — ali pa ni mogoče iznebiti se takih nam sovražnih bahačev? Čisto lahko. Slovenci! spametujte se že enkrat in zdramite se, pa ne nosite denarja takim ljudem, ki zaničujejo naše pravice, za katere se moramo tako krvavo boriti. Če ne bodo imeli zaslužka med nami taki Krenni, pobrati bodo morali svoja šila in kopita in iti tje gori med svoje ljube brate, če tudi v sveto